

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.

Numer poranny wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i dni poświatnych, numer popołudniowy codziennie z wyjątkiem niedziel i dni poświatnych.

Prenumerata wynosi:

W miejscu	rocznie: 24 koron	półrocznie: 12 koron	kwartalnie: 8 koron	miejsce: 2 kor. 70 h.
W Austro-Węgrzech:				
z jednorazową przesyłką poczt.	32 „	16 „	8 „	2 kor. 70 h.
z dwurazową	38 „	19 „	9 kor. 60 h.	3 „ 20 „
W Państwie Niemieckim	35 „	18 „	9 koron	3 „ —
W innych państwach	48 „	24 „	12 „	4 „ —

Prenumeratę i ogłoszenia (inzeraty) uprasza się nadsyłać wprost do Administracji „N. Reformy“ w Krakowie.

Redakcja: ul. Jagiellońska 10. Administracja: ul. św. Anny 3. Telefon Redakcji i Administracji Nr 41. Dla rozmów zamiejscowych 1572. Nr rach. poczt. Kasy oszczędz. 857484.

Reklamów nadsyłanych Redakcja nie zwraca.

We Lwowie sprzedawca numerów po 12 hl.: w Biurze dzienników A. Olszewskiego, ulica Kilińskiego 2 i w Biurze Płohna, ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 10 hal., z przesyłką pocztową 12 hal.

NOWA

REFORMA

NUMER POPOŁUDNIOWY.

Prenumeratę przyjmują:

zamięscową: Administracja „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy miejscowe; Administracja „Nowej Reformy“ — Główna trafik w Ryku. — Agencja J. Hopasa i A. Salomonowej, ul. Szalkowska 2. — Handel St. Karlińskiego, Sukiennica. — Handel Fiarka i Turka, ul. Szewska. — Biuro dzienników M. Hupczyca, ul. Wiślna.

Zamięscową prenumeratę i ogłoszenia (inzeraty) przyjmują: we Lwowie Biuro dzienników: A. Buchstab, ul. Karola Ludwika 21, S. Sokółowski, Pałac Hausmana 9. — W Przemyślu Krug — W Jarosławiu A. Amster. — W Tarnowie M. Rochach. — W Wiedniu Herman Goldschmid (sprzedawca pojedynczych numerów), I. Wollzeile 6. — M. Dukes Nachfolger, Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurtie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu). — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymbierdze). — H. Schallek (Wollzeile). — W Paryżu Société Mutuelle de Publication A. Lorette, directeur, 61 Rue Rougemont.

Ogłoszenia (inzeraty) przyjmuje Administracja „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza drobnym piśmem (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz 15 h. — Nadesłane po 60 h. od wiersza. — Głosy publiczne po 2 kor. od wiersza. Układ tabularyczny, cyfrowy, skomplikowany, pierwszy raz 40 h. — Załączniki do „Nowej Reformy“ (prospekty cyrkularne, ogłoszenia i t. p.) przyjmują się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratów.

Historyczny zwrot w Anglii.

Dzień wczorajszy zakończył w Anglii wewnętrzna walka polityczna, która od blisko lat dwóch zajmowała tam żywo wszystkie umysły, i która tak wewnętrznych spraw państwowych, a która tak wewnętrznych spraw państwowych, a która tak wewnętrznych spraw państwowych...

remnie lord Halsbury, przywódca nieprzejednanej w ostrej filipice piętował bill parlamentarny jako zamach na najświętsze tradycje Anglii — większość poszła za głosem lorda Lansdowne, który jakkolwiek sam zwał za groźbę zamianowania kilkuset nowych parów, zalecał poddać się niekorzystnej sytuacji i nie stawiać sprawy na ostrzu miecza. Zwrócił on uwagę, że tego rodzaju masowe uzupełnienie Izby lordów podkopacby musiło jej powagę, osłabił ją w oczach zagranicy. A tego we własnym interesie uniknąć powinna.

Ukraińcy wobec porozumienia polsko-ruskiego.

Sprawa rokowań ugodowych polsko-ruskich, które w jesieni mają być — jak twierdzą dzienniki wiedeńskie — dalej prowadzone, dała lwowskiemu „Dziennikowi“ sposobność do obszernego omówienia kwestji polsko-ruskiego porozumienia i pojednania. Dotąd zamieścił ten dziennik w tej materji trzy obszernie artykuły. W dwóch pierwszych omawia znaczenie samego faktu nawiązania rokowań ugodowych, wyrażając się o nich bardzo pesymistycznie i w tonie dalekim od wszelkiej pojednawczości wobec Polaków. W trzecim zaś formułuje postulaty ruskie, względnie ukraińskie, których spełnienie jest w większej lub mniejszej mierze „conditio sine qua non“ zgody z Polakami.

skiego narodu od polskiego może być zmieniony przy pomocy szeregu reform, dla których urzeczywistnienia nie potrzeba czekać aż na rzeczona przebudowę. Za przykład mogą tu posłużyć te kraje państwa austriackiego, w których przy pomocy takich reform kwestję narodowościową, albo w części przynajmniej załatwiono, albo też załatwienie jej na porządku dziennym postawiono.

„Chodzi o to, aby w każdej dziedzinie życia prawnopublicznego — więc politycznej, kulturalnej, ekonomicznej — sprawy czysto narodowe, które są wewnętrznie sprawami narodu, wydzielić w osobne grupy i w każdej z nich przeprowadzić całkowity podział narodowościowy, tak, aby każda narodowość w załatwianiu tych spraw była zupełnie niezależną od drugiej, na sprawy zaś, które potem uznane będą jezsze za ogólne krajowe, aby oba narody miały wpływ jednaki i aby jeden nie mógł w nich narzucać swej woli drugiemu.“

W dziedzinie oświatowo-kulturalnej całkowita autonomia jest „conditio sine qua non“ polsko-ukraińskiego porozumienia. Ani szkolnictwo ukraińskie, ani działalność i rozwój ukraińskich instytucji oświatowo-kulturalnych nie mogą pozostawać w żadnej zależności od Polaków, tak samo jak Ukraina nie ma żadnej pretenzji, aby analogiczne sprawy polskie były od nich zależne. Sprawa zakładania polskich i ukraińskich szkół ludowych i średnich powinna być unormowana przez prawo, któreby wykluczało wszelką krzywdę narodową w dziedzinie szkolnictwa. Krajowa Rada szkolna, która w obecnej swej postaci jest instytucją panowania polskiego nad szkolnictwem ukraińskim, ponieważ ukraińscy członkowie jej nie mają siły do oparcia się większości polskiej, a nadto mianowani są sami przez polską większość, powinna być podzielona na dwie narodowe, równorzędne autonomiczne sekcje. Fundusze krajowe na potrzeby kulturalno-oświatowe powinny być rozdzielone między oba narody na podstawie oznaczonego klucza, a dysponowanie sumami, przeznaczonymi dla danego narodu, powinno należeć do jego reprezentacji sejmowej.

oparte przedstawicielstwo narodowe w ogólnokrajowych instytucjach ekonomicznych, wybieranie delegatów danego narodu przez jego reprezentację sejmową, prawo narodowe „veta“ i t. d. „Słowem wszystkie prawnopubliczne instytucje związane z działalnością Sejmu, aż do gminy włącznie, powinny być oparte na zasadzie narodowej równowartościowości i równoprawnienia, z rozgraniczeniem przestrzeni prawnej, potrzebnej do narodowego rozwoju.“

Przesilenie w esperantyzmie.

Za rok ma się odbyć w Krakowie kongres esperantystów i z tego powodu esperanto zdobywa sobie u nas nowych adeptów. Kongres ten powinien być ciekawy, o ile nie ograniczy się, jak zwykle kongresy, do celów towarzyskich, do wymiany powitań i komplementów, lecz poruszy także sprawę przesilenia w łonie samego esperantyzmu, sprawie nie tylko „domową“, lecz mającą ważne znaczenie w ogóle dla całego problemu języka powszechnego.

stworzenia takiego języka nie znika z porządku dziennego, z drugiej strony widzimy, że narody z coraz większą zazdrością lub obawą zaczynają uprawiać kult swego języka, nawojują do wyjątkowego używania go w literaturze, w polityce i w życiu prywatnym, ba, praw obywatelska zaczyna się dobiegać nawet język wskrzeszone lub mało dotąd rozwinięty, jak ruski, litewski, hebrajski, żargon żydowski itd. Nie było więc wątpliwości, że wspólny język międzynarodowy, jeżeli ma istnieć, to musi być sztuczny. Przeciw temu protestowali początkowo mocno uczeni lingwiści, twierdząc, że zrobić sztuczny język nie można tak samo, jak nie można wytworzyć fabrycznie żywego konia.

wykształconemu, aby objąć całą literaturę świata i porozumieć się na wszystkich kongresach. Dziś uczeni odstąpili od tego zapatrywania. — Żywioły germańskie i romańskie nie rządzą wyłącznie na kongresach, pokazują się coraz częściej, że i Polacy, Szwedzi, Norwegowie, Czesi, Rosjanie, Holendrzy, mają dużo nowych rzeczy do powiedzenia, a nie chcą ich powiedzieć ani napisać w cudzym języku. Coż dopiero będzie, gdy i Japonczycy i Chińczycy przestaną być uczniami! Wprawdzie wiadomości o ważnych odkryciach szerzą się teraz wszędzie szybko, ale to chodzi także o te wszystkie drobne wysiłki i zdobycze naukowe, z których sumuje się postęp wiedzy, a które tak często nie dostają się do ludzi właściwych, zagrzebane w jakichś mieszczyńskich duńskich, rosyjskich i t. p., jak „Listy, które go nie doszły“.

trudność narodom, które nie posiadają w swej mowie ojczyzny dźwięków analogicznych, nadto za dużo jest dyfongów. Aby język światowy był łatwym, musi posiadać stosunkowo małą liczbę łatwo zapamiętać się dających pierwiastków, z którychby jednak zapamiętać końcówek i przybranych etymologicznych logicznie ombylnych, można urabiać znaczną ilość słów podobnych. Na tym punkcie szwankuje esperanto, obciąża pamięć tam, gdzie powinna być wystarczać reguła. Te braki widział sam Zamenhof i zaproponował zmiany, ponieważ jednak równocześnie zaproponował wykluczenie wszystkich źródeł nieromańskich, wnioski jego przy głosowaniu upadły.

(Tekst esperancki). Sinjoro! Per tiu ĉi postkarto mi tre petas Vin, sendi al mi Vian prezaron pri kontaraj iloj, skribmashinoj, plimultigiloj kaj diversaj aliaj utilaj objektoj. En la ĵurnalo mi vidis Vian anoncon, en kiu Vi proponas tiajn prezarajn sepaĝoj. Eble mi baldaŭ bezonos kelkajn el Viaj artikoloj kaj se la prez o estas konvenanta al mi, mi sendos al Vi miajn urendojn kiel eble baldaŭ. Kun respektaj salutoj. N. N.

znajdzie niewątpliwie echo przy wyborach do ka-

halu, która odbędzie w jesieni.

W piętnym tygodniu znalazł śmierć w nurtach

Z Jarosława. Odnośnie do korespondencji, za-

Napad. W Bolesławicach napadli we czwartek

Z Przenyścia pisał nam: Dzięki przypadkowi

Pożar od pioruna. Z Dublin donoszą: We wtorek

Ofiary burzy. Donoszą ze Skolego: We wtorek

Oryginalne pieczenie kartofli. Ze Stanisławowa

Nowe składnice pocztowe. Z dniem 1 września

Z obcych zaborów.

Z Poznania. (W polskie ręce. — Wystąpienia

Z warszawy. (Reprezje prasowe. — Zamek

W ostatnich dniach zamurowano w zamku

Wielkość szpryf zamierza opuścić Królestwo

Wczoraj odbyła się sekcja zwłok Izabelli

Pużary w Królestwie. W ciągu czerwca w Kró-

Szakale nie ludzkie. W czasie wielkiego pożaru

Wielkość szpryf zamierza opuścić Królestwo

Wczoraj odbyła się sekcja zwłok Izabelli

Pużary w Królestwie. W ciągu czerwca w Kró-

Szakale nie ludzkie. W czasie wielkiego pożaru

Wielkość szpryf zamierza opuścić Królestwo

wzrucane, a które chętnie na formanki składano

Fabryka sztucznego jedwabiu. W Myszkowie

Łódzkie fabryki w Częstochowie. „Goniec

Opodatkowanie napiwków. Nie małe wzburze-

Teatr w Parku Krakowskim.

Dział ekonomiczny.

Zjazd Rapperswilski.

Kronika lwowska.

Epokowa dyskusja w Izbie lordów.

Kurs telegraficzny.

Gielda warszawska.

Gielda zbożowa.

Wiedeń. „Wiener Ztg.“ ogłasza rozporządzenie

Zakaz mówienia po polsku.

Petersburg. Opiekun honorowy domu wcho-

O pochód katolików czeskich.

Wiedeń. „Wiener Ztg.“ ogłasza rozporządzenie

Zakaz mówienia po polsku.

Petersburg. Opiekun honorowy domu wcho-

O pochód katolików czeskich.

Wiedeń. „Wiener Ztg.“ ogłasza rozporządzenie

Zakaz mówienia po polsku.

Petersburg. Opiekun honorowy domu wcho-

Zmarli.

Na bursę polską imienia królowej Jadwigi w

Omyłka druku. W zamieszczonych we wczoraj-

Mianowania. „Wiener Ztg.“ ogłasza: Minister

Teatr w Parku Krakowskim.

Dział ekonomiczny.

Zjazd Rapperswilski.

Kronika lwowska.

Epokowa dyskusja w Izbie lordów.

Kurs telegraficzny.

Gielda warszawska.

Gielda zbożowa.

Wiedeń. „Wiener Ztg.“ ogłasza rozporządzenie

Zakaz mówienia po polsku.

Petersburg. Opiekun honorowy domu wcho-

O pochód katolików czeskich.

Wiedeń. „Wiener Ztg.“ ogłasza rozporządzenie

Zakaz mówienia po polsku.

Petersburg. Opiekun honorowy domu wcho-

O pochód katolików czeskich.

Wiedeń. „Wiener Ztg.“ ogłasza rozporządzenie

Zakaz mówienia po polsku.

Petersburg. Opiekun honorowy domu wcho-

cennikowej. Wobec tego czeladnicy wnieśli obecnie

Poszukiwania topielca. Kilkogodzinne poszuki-

Druga ofiara Pełtwi. Pojawiła się pogłoska, że

Strzały do złodzieja. Do mieszkania jednego z

Teatr w Parku Krakowskim.

Dział ekonomiczny.

Zjazd Rapperswilski.

Kronika lwowska.

Epokowa dyskusja w Izbie lordów.

Kurs telegraficzny.

Gielda warszawska.

Gielda zbożowa.

Wiedeń. „Wiener Ztg.“ ogłasza rozporządzenie

Zakaz mówienia po polsku.

Petersburg. Opiekun honorowy domu wcho-

O pochód katolików czeskich.

Wiedeń. „Wiener Ztg.“ ogłasza rozporządzenie

Zakaz mówienia po polsku.

Petersburg. Opiekun honorowy domu wcho-

O pochód katolików czeskich.

Wiedeń. „Wiener Ztg.“ ogłasza rozporządzenie

Zakaz mówienia po polsku.

Petersburg. Opiekun honorowy domu wcho-

Choroba papieża.

Dyety dla psów angielskich.

Strajk w Londynie.

Nowe powstanie w Meksyku.

Katastrofa automobilowa.

Upaty.

Wiedeń. „Wiener Ztg.“ ogłasza rozporządzenie

Zakaz mówienia po polsku.

Petersburg. Opiekun honorowy domu wcho-

O pochód katolików czeskich.

Wiedeń. „Wiener Ztg.“ ogłasza rozporządzenie

Zakaz mówienia po polsku.

Petersburg. Opiekun honorowy domu wcho-

O pochód katolików czeskich.

Wiedeń. „Wiener Ztg.“ ogłasza rozporządzenie

Zakaz mówienia po polsku.

Petersburg. Opiekun honorowy domu wcho-

O pochód katolików czeskich.

Wiedeń. „Wiener Ztg.“ ogłasza rozporządzenie

Zakaz mówienia po polsku.

Petersburg. Opiekun honorowy domu wcho-

O pochód katolików czeskich.

Wiedeń. „Wiener Ztg.“ ogłasza rozporządzenie

Pierwszorzędna Cukiernia J. NOWOROLSKIEGO I SKI przedtem Rehman i Henrich. w Krakowie, w Sukienicach

